

19 KWIETNIA 2023

Przeгляд REGIONALNY 222⁽⁶⁾ 2023

BEZPŁATNY TYGODNIK POWIATÓW GRODZISKIEGO I PRUSZKOWSKIEGO

ISSN 2545-3440

GRODZISK MAZOWIECKI ||| BARANÓW ||| JAKTORÓW ||| PODKOWA LEŚNA ||| MILANÓWEK ||| ŻABIA WOLA

PRUSZKÓW ||| PIASTÓW ||| BRWINÓW ||| MICHAŁOWICE ||| NADARZYN ||| RASZYN

||| Pruszków
- Uroczyste otwarcie
pracowni RTG s. 2

||| Podkowa Leśna
- Czy można jeździć
koło figurki? s. 2

||| Grodzisk Mazowiecki
- Sami
posadźmy lasy! s. 4

||| Piastów
- Miasto stawia
na zielone s. 4

||| Milanówek
- Kioskarz
to służba s. 6

||| PRUSZKÓW
czytaj na str. 3

Nutrie w Parku Potulickich

Nutrie atakują

Miasto utonie w kwiatkach

||| MILANÓWEK

Rozpoczęły się prace na skwerze Ossendowskiego, a także na rogu ulic Słowackiego i Zachodniej. Skwer przy PKP przyjmie formę kwiecistego zieleńca ze sklepieniem w postaci pergoli. Przy ulicy Zachodniej zobaczymy wkrótce kwitnące rabaty oraz żywopłoty.

Skwier Ossendowskiego znajdujący się przy stacji PKP będzie bardzo

dokończenie na str. 3

Na skwerze pracuje m.in. Irena, która od niedawna mieszka w Polsce

bogato ukwiecony. Pojawią się tu rozmaite gatunki roślin, a wszystko to na podbudowie w kształcie pergoli porośniętej dekoracyjnym pnączem.

R E K L A M A

OSTATNIE MIESZKANIA

OSIEDLE BRWINÓW PLATINUM PARK

PROMOCJA NA MIESZKANIA Z OGRÓDKIEM

ZAPRASZAMY DO BIURA SPRZEDAŻY
Brwinów, ul. Grodziska 40
883 002 021
sprzedaz@osiedlebrwinow.pl

www.osiedlebrwinow.pl

NA SPRZEDAŻ MIESZKANIE INWESTYCYJNE W ŚWIETNEJ LOKALIZACJI

- Powierzchnia 120 m² w centrum Warszawy (ul. Hoża).
- Przedwojenna kamienica.
- Aktualnie 5 niezależnych apartamentów na Airbnb/Booking.
- Możliwa przebudowa na biuro.
- Wysoka rentowność – ROI 10%.
- Cena: 2,1 mln zł (17,7 tys. zł/m²).

BEZPOŚREDNIO, TEL. 601 532 534

Uroczyste otwarcie pracowni RTG

PRUSZKÓW

We wtorek, 11 kwietnia, miało miejsce uroczyste otwarcie pracowni RTG w Powiatowym Szpitalu w Pruszkowie na Wrzesinie.

Dzięki Fundacji Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy do szpitala trafił nowoczesny aparat rentgenowski.

– Była to kolejna rzecz, której potrzebował nasz szpital, dlatego skontaktowałem się z Wielką Orkiestrą Świątecznej Pomocy i poprosiłem o pomoc. Na szczęście się udało. Urządzenie, które otrzymaliśmy to sprzęt z najwyższej półki, bardzo dokładny

Pracownia RTG to kolejna zrealizowana inwestycja przy współpracy placówki z Fundacją Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy

„Jesteśmy bardzo wdzięczni Wielkiej Orkiestrze za pomoc”

i nowoczesny, robiący zdjęcia w wysokiej rozdzielczości, co jest ważne podczas diagnostyki. Aparat wysyła również niewielką dawkę promieniowania podczas badania, przez co jest bezpieczniejszy niż starsze modele, szczególnie dla pacjentów, którzy muszą mieć robionych wiele zdjęć w krótkim czasie. Wraz z aparatem otrzymaliśmy komputer do jego obsługi, którego koszt wynosi ponad milion złotych. Jesteśmy bardzo wdzięczni

Wielkiej Orkiestrze za pomoc. To już kolejny sprzęt medyczny, który od nich dostaliśmy. Niedawno подарowano nam 70 łóżek dla Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego, liczne wózki inwalidzkie, inkubator, aparat do przeprowadzenia badania echa serca, 20 aparatów do holtera, naprawdę długo by wszystko wymieniać – powiedział nam dyrektor szpitala, Robert Krawczyk.

Uroczyste otwarcie pracowni zaszczylił swoją obecnością między innymi Jurek Owsiak z Fundacji WOŚP oraz wicestarosta powiatu pruszkowskiego, Grzegorz Kamiński.

Aparat rentgenowski, który dotychczas był używany w szpitalu, nie odpowiadał już na obecne potrzeby. Dodatkowo ustawiony był w innej części szpitala, co było niewygodne dla

pacjentów i personelu szpitala. Sala RTG została odnowiona z motywem kosmosu na ścianie.

– Nie chciałem zostawiać białych ścian. Dzięki takiej estetyce może badanie być choć trochę mniej uciążliwe dla pacjentów – dodał dyrektor.

Pierwsi pacjenci będą mogli skorzystać z nowego aparatu około 2 tygodnie po otwarciu pracowni, kiedy to szpital otrzyma odpowiednie zgody z Sanepidu i urzędów.

Niedawno informowaliśmy o otwarciu nowych miejsc na ZOL-u w szpitalu na Wrzesinie. Pracownia RTG to kolejna zrealizowana inwestycja przy współpracy placówki z Fundacją Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy.

Maciek Gos

Przejazd zamknięty

PODKOWA LEŚNA

Przejazd przy WKD Podkowa Zachodnia od 17 kwietnia do końca maja w związku z prowadzoną budową drugiego toru, będzie zamknięty.

Z powodu remontu kilku ulic w zachodniej części miasta, a także budowy drugiego toru WKD, centrum Podkowi Leśnej w godzinach powrotów z pracy, jak i podróży do pracy jest zakorkowane.

Ponieważ od poniedziałku przejazd drogowy przy stacji Podkowa

Leśna Zachodnia zostanie zamknięty, przejazd przez miasto będzie jeszcze trudniejszy.

Prowadząca tędy droga jest ważnym szlakiem komunikacyjnym w tej części miasta. Korzystają z niej także ci, którzy jadą do stacji WKD lub do Warszawy z sąsiednich miejscowości.

Rowery zamiast samochodów

Burmistrz Artur Tusiński na swoim profilu zwrócił się do mieszkańców sąsiednich miejscowości, aby wybierali inną drogę do Warszawy niż przez Podkowę Leśną.

Burmistrz zwrócił się także do mieszkańców miasta, aby chętniej korzystali z rowerów podczas wypraw do szkół, przedszkoli, czy sklepów.

Beata Pawłowicz

Czy można jeździć koło figurki?

PODKOWA LEŚNA

Przebudowa ulicy Gołębiej może zagrozić wpisanej do rejestru zabytków figurce. Samochody ciężarowe powodują wibracje, które mogą ją uszkodzić. Co w tej sytuacji zrobić?

Figurka stoi na działce prywatnej, jak wiele innych oraz kapliczek i krzyży w Podkowie, napisał na swoim profilu burmistrz Artur Tusiński, powiadomiony o sprawie przez zaniepokojonego o zabytek mieszkańca. Dodał także, że miasto nie sprawuje opieki nad figurką przy Gołębiej właśnie z tego powodu.

Nie ma też przepisów, które by zabraniały poruszania się samochodom w otoczeniu figurek, nawet jeśli są zabytkami. Co więcej, nic jej nie zagraża.

wartość historyczną oraz artystyczną, co stawia ten obiekt w szeregu cennych realizacji rzeźbiarskich z lat 40. XX wieku. Ponieważ chłopcy zginęli podczas powstania warszawskiego, jest także miejscem pamięci narodowej.

Zdaniem inicjatora ochrony kapliczki Wojciecha Wiśniewskiego wyrażonym na jego profilu, należy ją odpowiednio zabezpieczyć, gdyż w ramach przebudowy ulic Gołębiej, Orlej i Sokolej, przy figurce, ustalono objazd. A więc ciężarówki i samochody dostawcze poruszają się w odległości pół metra od zabytku, co jest niebezpieczne dla kruchości obiektu – napisał podkowiak na swoim profilu.

Po apelu, jaki skierował do burmistrza o zwiększenie ochrony figurki na okres przebudowy, pojawiły się przy niej białe czerwone przegrody.

Burmistrz miasta szuka rozwiązania problemu: jak pogodzić inwestycje i dbałość o historię

Jak stała, tak stoi w stanie nienaruszonym. Zdaniem burmistrza to tylko rozbicie zadymy w celu zablokowania kolejnej inwestycji.

Historia małej ojczyzny

Figurka Chrystusa z rękami związanymi drutem kolczastym upamiętnia śmierć Stasia i Jana Lilpopów, którzy zostali zastrzeleni w 1944 roku. Ufundował ją i wystawił w 1947 roku ojciec jednego z nich, doktor Wacław Lilpop, który nigdy nie odnalazł ciała swojego syna.

Figurka ta została wpisana do rejestru zabytków, bo jak uznano, ma

Czy to wystarczy?

W piśmie do konserwatora Wojciecha Wiśniewski nie wnioskował o wstrzymanie budowy, ale tylko o zabezpieczenie obiektu. Dodał też, że popiera przebudowę dróg i ulic.

Robiąc jedno, warto, nie niszczyć drugiego. To trudne zadanie dla burmistrza, który mimo emocji, jakie ta sytuacja budzi i możliwych komplikacji w inwestycji drogowej, szuka jednak rozwiązania, skoro na ulicy przy figurce pojawiły się białe czerwone ochraniacze.

Beata Pawłowicz

O G Ł O S Z E N I E

Wójt Gminy Nadarzyn

informuje, że od dnia 19.04.2023 r. do dnia 10.05.2023 r. na stronie internetowej www.bip.nadarzyn.pl oraz na tablicach ogłoszeń w siedzibie Urzędu Gminy Nadarzyn przy ul. Mszczonowskiej 24 został zamieszczony wykaz nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę.

Miasto utonie w kwiatach

Paleta barwna tego skweru będzie przechodzić od purpury przez różne odcienie fioleto i niebieskiego z czerwonymi, i białymi akcentami. Rośliny, jakie stworzą ten barwny kobierzec, to będą głogi, cisy, lilaki, kosodrzewiny, jałowce, róże, pnącza i rośliny okrywowe, ozdobne trawy i byliny o wielobarwnych kwiatach.

Milanówek utonie w barwach

Na dniach rozpoczną się również prace porządkowe na skwerze na rogu ulic Słowackiego i Zachodniej. Zostaną tam wykonane alejki oraz nasadzenia w postaci kwitnących rabat, oraz żywopłotu. Zobaczymy tam: kalinę, szalwię łąkową, wawrzynek, grab pospolity, głąg jednoszyjkowy.

dokończenie ze str. 1

W Milanówku królują w tym roku bratki

Przeprowadzona zostanie tam także rozbiórka i wymiana nawierzchni chodnika z utwardzonej na mineralną.

Rosnące tam drzewa zostaną poddane, ścięciom prześwietlającym.

Mieszkańców ucieszy na pewno ustawienie w tym miejscu ławek. Dla turystów miasto przygotowuje nowe tablice informacyjne. Pomyślano także o ptakach, które żyją w Milanówku. Z myślą o nich zamontowane zostaną budki lęgowe.

Kwiaty dzięki dotacjom

Nasadzenia, które tak upiększą miasto, prowadzone są w ramach projektu „Poprawa jakości środowiska miejskiego poprzez zagospodarowanie terenów zielonych na obszarze Gminy Milanówek”. Na jego realizację gmina pozyskała dofinansowanie w wysokości 10 mln złotych.

Beata Pawłowicz

Nutrie atakują

PRUSZKÓW

Coraz więcej osób zgłasza, że na terenie miasta widuje nutrie, małe zwierzęta przystosowane do życia w wodzie i na lądzie.

W mediach społecznościowych pojawiają się wciąż nowe informacje oraz zdjęcia dotyczące obecności nutrii w Pruszkowie. Zwierzęta zostały zaobserwowane w Parku Potulickich oraz na terenach zielonych w rejonie ulic Piotra Skargi i Szpitalnej. Chociaż stworzenia są uważane przez wielu mieszkańców za urocze, okazuje się, że ich pobyt w mieście może być niebezpieczny.

Nutrie to zwierzęta z gatunku gryzoni, które prowadzą tak zwany półwodny tryb życia. Charakteryzują się błonami pławnymi na tylnych łapach, długimi, żółtymi przednimi zębami i potężnym łysym ogonem.

Nasi pracownicy zaobserwowali zwierzęta w Pruszkowie. Otrzymaliśmy również liczne informacje od mieszkańców, a także śledzimy wiadomości w mediach społecznościowych. Pobyt w mieście tych zwierząt nas martwi.

Nutrie są u nas gatunkiem inwazyjnym. Oznacza to, że ich obecność nie jest naturalna na terenie Pruszkowa i może powodować szkody w środowisku. Jako urządy w takich wypadkach możemy jedynie przekazać informację do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie i to ona decyduje o dalszych działaniach. Tak też zrobiliśmy. Odpowiedzieliśmy również na dodatkowe pytania dyrekcji na temat ilości oraz

Nutrie są obcym gatunkiem inwazyjnym

miejsca pobytu zwierząt. Teraz czekamy na działania RDOŚ – przekazała nam Elżbieta Jakubczak-Garczyńska, naczelnik Wydziału Ochrony Środowiska w urzędzie miasta.

Nutrie są obcym gatunek inwazyjny, który zaliczany jest to grupy gatunków podlegających szybkiej eliminacji. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie planuje podjęcie działań polegających na ich odłowieniu – przekazała nam w mailu Agata Antonowicz z RDOŚ.

dokończenie ze str. 1

Działania urzędu z Warszawy są konieczne, gdyż zwierzęta mogą okazać się niebezpieczne dla miejskiego środowiska.

Nutrie są roślinożerne, chętnie żywią się roślinnością wodną, więc mogą powodować jej ograniczenie i w ten sposób pośrednio wpływać na inne organizmy związane z tym pożywieniem. Z uwagi na kopanie głębokich nor stanowią także zagrożenie dla nasyków, skarp, czy brzegów rzek. Mogą na przykład doprowadzić do przerwania wałów przeciwpowodziowych – dodaje Agata Antonowicz.

Warto pamiętać, że nutrie mogą być niebezpieczne dla ludzi. Posiadają ostre długie zęby, które zazwyczaj służą do rozdrabniania pożywienia, jednak mogą być użyte do obrony. W niektórych wypadkach nutria ma szansę odgryźć palec dorosłej osobie.

Nutrie, jak wiele zwierząt, często są nosicielami chorób i pasożytów, w związku z czym należy unikać kontaktu z nimi – dodaje Agata Antonowicz.

Nutrie, mimo miłego wyglądu, okazują się dużym problemem dla miasta. Miejmy nadzieję, że zostanie on szybko rozwiązany.

Maciek Gos

PRUSZKÓW

OTWARCIE NOWEJ TĘŻNI
W najbliższy piątek odbędzie się uroczyste otwarcie nowej tężni w Pruszkowie. Podczas wydarzenia na gości będzie czekało wiele atrakcji.

Podczas ostatniego spotkania pod tytułem „Porozmawiajmy o Pruszkowie” prezydent miasta zapowiedział liczne inwestycje. Niedługo jedna z nich zostanie otwarta. Od piątku, 21 kwietnia mieszkańcy miasta będą mogli korzystać z nowej tężni w Pruszkowie. Inwestycja pojawi się w Parku Mazowsze w dzielnicy Zbików.

Będzie to kolejna tężnia w mieście. Poprzednia funkcjonuje od 2020 roku w Parku Kościuszki i cieszy się dużym zainteresowaniem mieszkańców.

Dobroczynny wpływ inhalacji z wykorzystaniem soli znany jest już od stuleci. Właściwości tej metody kuracji były znane i stosowane w wielu uzdrowiskach Europy i wykorzystywane są do dziś. Pruszkowska tężnia w Parku Kościuszki cieszy się dużym zainteresowaniem jako miejsce wypoczynku połączonego ze zdrowotną inhalacją – możemy przeczytać na stronie Urzędu Miasta w Pruszkowie.

Na uroczyste otwarcie tężni zaprasza prezydent miasta, Paweł Makuch. Z tej okazji na gości czeka wiele atrakcji, między innymi występ Stowarzyszenia Pruszkowianka z sekcją Orkiestry Dętej pod batutą Adama Malcherka, a także występ dzieci z Przedszkola Miejskiego numer 8. Dodatkowo Aleksandra Warsztoka z Akademii Szczęśliwego Człowieka poprowadzi warsztaty „Świadomy oddech drogą do zdrowia”, podczas których mieszkańcy dowiedzą się, jak za pomocą spokojnych i głębokich oddechów można poprawić pracę naszych organów wewnętrznych, a także wzmocnić odporność ciała i psychiki.

Wszystkich zainteresowanych zapraszamy na uroczyste otwarcie tężni o 17.00 w Parku Mazowieckim.

FOT. URZĄD MIASTA W PRUSZKOWIE

O G Ł O S Z E N I E

POMOC DLA STASIA

Dzień dobry!
Nazywam się Staś Salach. Mam 10 lat.
W wolnych chwilach trenuję piłkę nożną oraz Taekwondo Olimpijskie.
Lubię też malować, czytać książki.

Niestety nie mam na to zbyt wiele czasu. Urodziłem się bez rąk, dlatego potrzebuję nieustannej rehabilitacji.
To dzięki niej mogę stawiać czoła codziennym wyzwaniom.

Dlatego proszę Cię

PRZEKAŻ mi

1,50%

Fundacja Zdrowia i Kultury „Kochaj życie”

KRS: 0000280475

Dopisek: Staś Salach

Więcej o mnie na: www.korekdlastasia.pl

Zapraszam na nasze treningi, zapisy u Trenerów pod numerami:
Ireneusz Brach 664 322 770
Julia Brach 727 010 205

WYNAJEM, SPRZEDAŻ, SERWIS
MASZYN BUDOWLANYCH I OGRODNICZYCH
www.tr.com.pl

TR RENTAL Sp. z o.o.
Al. Krakowska 62, 05-090 Raszym
(wjazd od ul. Młynarskiej)
Tel. 509 130 016, 505 151 614
e-mail: tr@tr.com.pl

RADIO BOGORIA
94,5 FM

Poranny gość
Radia Bogoria
od poniedziałku do piątku
zawsze o 7.45 – powtórka 16.45

Sami posadźmy lasy!

III GRODZISK MAZOWIECKI

W sobotę 22 kwietnia z okazji Dnia Ziemi mieszkańcy i władze Grodziska Mazowieckiego będą sadzić dwa lasy kieszonkowe. Gmina otrzymała na ten cel 1400 sadzonek drzew. Burmistrz Podkowy Leśnej tego dnia zaprasza mieszkańców do rodzinnego sadzenia 200 drzew.

Z okazji Dnia Ziemi we wsi Kady w Grodzisku Mazowieckim mają powstać lasy kieszonkowe – lasy społeczne, które zasada sami mieszkańcy. W Podkowie Leśnej przy użyciu profesjonalnego sprzętu posadzonych zostanie tego dnia także 50 drzew o wadze 150-200 kg. A 200 sadzonek drzew będą mogli posadzić mieszkańcy. Integracyjne ognisko i drobne upominki dla dzieci zakończą wspólne świętowanie Dnia Ziemi. Zaproszeni są i ci starsi, i ci najmłodszy. Powstanie lasu to radość dla całej rodziny i sąsiadów.

III Gdzie się spotykamy

Drzewa będą sadzone tego dnia na nieruchomości gminnej we wsi Kady

W Podkowie Leśnej już czekają drzewa, które będą posadzone podczas Dnia Ziemi

przy ulicy Środkowej. Chętni do wspólnego tworzenia lasu spotykają się tam o godzinie 11.00. Drugi las kieszonkowy ma wyrosnąć przy ul. Wyszyńskiego w Grodzisku Mazowieckim. Spotkanie o godzinie 12.00.

Mieszkańcy Podkowy Leśnej o godzinie 10:00 na terenie pumphacku rozpoczną sadzenie drzew. A potem

o godzinie 13:30 ciąg dalszy akcji na terenie Podkowieńskiego MOK. Warto wziąć ze sobą rękawice, a także aparat fotograficzny.

W Podkowie Leśnej tego dnia odbędzie się także sprzątanie miasta, wolontariuszom rozdane zostaną rękawiczki i worki na śmieci. Po zakończeniu wydarzenia, na terenie MOK przewidziane jest wspólne ognisko.

Dla najmłodszych w rodzinie sadzenie drzew to będzie nie tylko przygoda, ale też piękna lekcja. Wychowanie przez przykład daje najlepsze efekty. Rodzice sadzący drzewa, z których życiodajnej energii będą korzystać ich dzieci i wnuki, to znakomity wzór do naśladowania. Warto przekazywać młodemu pokoleniu troskę o wspólne przyrodnicze dziedzictwo.

III Drzewa to życie

Lasy produkują tlen i oczyszczają powietrze z zanieczyszczeń dla nas wszystkich. To, co dają, jest warunkiem życia. Akcja „Sadzimy lasy kieszonkowe” jest realizowana dzięki inicjatywie organizacji ekologicznych, przedsiębiorców oraz mieszkańców. Sadzonki drzew dla Grodziska Mazowieckiego ofiarowało nadleśnictwo Chojnów i Radziwiłłów.

Beata Pawłowicz

Miasto stawia na zielone

III PIASTÓW

W Piastowie powstanie zielony dach na budynku siedziby OSP. To jeden z wielu zaplanowanych projektów miasta, mających na celu walkę z zanieczyszczeniem środowiska.

Prace nad zielonym dachem staną zrealizowane przez miasto we współpracy z Polskim Stowarzyszeniem Dachy Zielone oraz Norweskim stowarzyszeniem Association for Green Infrastructure. Inwestycja jest jednym z elementów projektu pod nazwą „Utworzenie zielono-niebieskiej infrastruktury na terenie miasta Piastowa”, który został wprowadzony do miasta w maju w 2022 roku. Całość projektu jest wart ok. 4 milionów złotych, z czego ponad 80% pokryją fundusze norweskie. Dzięki którym w

miesiące na zakończenie prac. Oznacza to, że dach powinien być gotowy w sierpniu bieżącego roku – przekazał Ireneusz Bienkowski.

To już drugi projekt zielonego dachu, który zostanie zrealizowany w mieście w najbliższej przyszłości. Wcześniej Piastów podpisał umowę na taki obiekt na budynku przy ulicy Lwowskiej 6. W tym miejscu, poza stworzeniem zielonego dachu, projekt obejmuje zainstalowanie dwóch miniturbin wiatrowych o średnicy do trzech m. Będą one produkowały około czterech tysięcy kWh. Turbiny realnie zmniejszą emisję dwutlenku węgla w mieście. Ta inwestycja powinna zostać zakończona do połowy lipca.

Projekt pod nazwą „Utworzenie zielono-niebieskiej infrastruktury na terenie miasta Piastowa” obejmuje szereg inwestycji. Oprócz zielonych dachów Piastów szykuje się do przeprowadzenia kolejnych zadań, między

Piastowie pojawiają się liczne inicjatywy, które mają na celu pozytywnie wpłynąć na środowisko, a także wpłynąć na świadomość mieszkańców na temat możliwości w zapobieganiu zmianom klimatycznym.

– Inicjatywa ma na celu wzmocnienie odporności miasta na negatywne skutki zmian klimatu, podniesienie świadomości społecznej w tym zakresie, a także ograniczenie emisji gazów cieplarnianych na poziomie lokalnej społeczności – poinformował nas Ireneusz Bienkowski, koordynator projektu z Urzędu Miasta w Piastowie.

Prace nad zielonym dachem w budynku garażowym siedziby OSP obejmą wzmocnienie jego konstrukcji i stworzenie dodatkowej izolacji, na którą położona zostanie warstwa ziemi. Na niej będzie posadzona roślinność. Znajdą się tam: rozchodniki, trawy ozdobne oraz zioła. Dach zwiększy powierzchnię biologicznie czynną w mieście o 163 m kw. 12 kwietnia został rozstrzygnięty przetarg na tę budowę. Wygrała firma MARDBUD Marek Dziwulski.

– Teraz czekamy na podpisanie umowy z wykonawcą. Powinno to mieć miejsce do 20 kwietnia. Od tego momentu firma będzie miała cztery

innymi stworzenia roślinnych ścian, zieleńców miejskich (niewielkich publicznych obszarów roślinnych), zielonych przystanków, farm owocowo-warzywnych, ogrodów deszczowych, czy utworzenia zielonych pergoli. To nie wszystko. Działania mają również na celu edukację ekologiczną. W planach mamy przeprowadzenie warsztatów o tematyce zielono-niebieskiej infrastruktury dla uczniów i osób dorosłych. Zostanie także opracowana gra edukacyjna, poradnik dobrych praktyk i tablice informacyjno-edukacyjne zlokalizowane w miejscach inwestycji. Jednym z ważnych zadań w ramach projektu jest prowadzenie działań zapobiegających marnotrawieniu żywności. W tym celu zaplanowano utworzenie farm owocowo-warzywnych przy szkołach na terenie miasta, które staną się miejscem edukacji uczniów i ich rodzin – dodał koordynator projektu.

Piastów niedawno udowodnił, że zależy mu na proekologicznych rozwiązaniach dla miasta, inwestując w energię geotermiczną. Obecne projekty są bardzo ważne dla przyszłości miasta i kontynuują działania, mające na celu dbanie o środowisko.

Maciek Gos

OGŁOSZENIE WÓJTY GMINY MICHAŁOWICE

Na podstawie art. 17 pkt 9 i 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2022 r. poz. 503 ze zm.), art. 39 ust. 1, art. 40, art. 41 w związku z art. 46 pkt 1 i art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 ze zm.) zawiadamiam o ponownym wyłożeniu do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Michałowice obszaru „Słoneczna” na terenie obrębu geodezyjnego Reguły sporządzonego na podstawie uchwały nr XXIX/330/2021 Rady Gminy Michałowice z dnia 23 lutego 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Michałowice obszaru „Słoneczna” na terenie obrębu geodezyjnego Reguły.

Wyłożenie projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko odbędzie się w dniach od 26 kwietnia do 17 maja 2023 r. w Urzędzie Gminy Michałowice w Regułach przy ul. Aleja Powstańców Warszawy 1, w Punkcie Informacyjnym na parterze (z wyjątkiem sobót, niedziel i świąt, w godzinach od poniedziałku do czwartku 9.00-15.30, w piątki w godzinach 9.00-13.30) oraz na stronie internetowej gminy Michałowice <https://bip.michalowice.pl/zagospodarowanie-przestrzenne/plany-zagospodarowania-przestrzenne-plany-w-trak>.

Dyskusja publiczna nad rozwiązaniami przyjętymi w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru „Słoneczna” na terenie obrębu geodezyjnego Reguły odbędzie się w dniu 16 maja 2023 r. (wtorek) o godz. 17:00, w Urzędzie Gminy Michałowice, w Sali Multimedialnej na II piętrze (pok. nr 220). Dyskusja publiczna odbędzie się z uwzględnieniem aktualnych wymogów sanitarnych wynikających z epidemii COVID-19. Dopuszcza się zmianę formuły spotkania otwartego na dyskusję online, o czym zostaną poinformowani zainteresowani za pośrednictwem odrębnego obwieszczenia, publikowanego na <https://bip.michalowice.pl/urzed-gminy/aktualnosci>.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 przywołanej wstępnie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, każdy, kto kwestionuje ustalenia przyjęte w projekcie planu, wyłożonym do publicznego wglądu, może wnieść swoje uwagi. Uwagi do projektu planu, można składać do Wójty Gminy Michałowice z podaniem swojego imienia i nazwiska lub nazwy jednostki organizacyjnej, adresu oraz oznaczenia nieruchomości, której uwaga dotyczy, w nieprzekraczalnym terminie do dnia 31 maja 2023 r.

Uwagi do projektu planu miejscowego można składać w formie pisemnej w Biurze Podawczym Urzędu Gminy (na parterze); pocztą na adres 05-816 Michałowice – Reguły, ul. Aleja Powstańców Warszawy 1; w formie ustnej do protokołu lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej na adres sekretariat@michalowice.pl lub na adres elektronicznej skrzynki podawczej Urzędu Gminy Michałowice na platformie ePUAP: /4ld31qr0t1/SkrytkaESP. Organem właściwym do rozpatrzenia uwag i wniosków złożonych do projektów planów miejscowych jest Wójt Gminy Michałowice. Uwagi zostaną rozpatrzone zgodnie z art. 17 pkt 12 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Jednocześnie w związku z postępowaniem w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, informuje się, że zainteresowani mogą zapoznać się niezbędną dokumentacją sprawy w siedzibie Urzędu Gminy Michałowice.

Wójt Gminy Michałowice Małgorzata Pacheczka

Informacja:

1. Administratorem podanych w uwagach danych osobowych jest Wójt Gminy Michałowice z siedzibą w Regułach, ul. Aleja Powstańców Warszawy 1 – Urząd Gminy 05-816 Michałowice i są one podawane w celu składania uwag do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.
2. Podstawę prawną przetwarzania danych osobowych stanowi art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2022 r. poz. 503) Dane osobowe będą przetwarzane w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej administratorowi z zachowaniem przepisów Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych RODO).
3. W przetwarzaniu danych osobowych stosuje się przepisy art. 8a ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2022 r. poz. 503).
4. Szczegółowe informacje dotyczące przetwarzania i ochrony danych osobowych podane są w Polityce Prywatności dostępnej w siedzibie i na stronie www Administratora: www.bip.michalowice.pl/obywatel/wurzedzie/ochrona-danych-osobowych.
5. Dyskusja publiczna zostanie przeprowadzona z zachowaniem reżimu sanitarnego i wszystkich środków ostrożności zgodnie z wytycznymi i zaleceniami Ministra Zdrowia i Głównego Inspektora Sanitarnego.

Burmistrz Grodziska Mazowieckiego

informuje, że na elektronicznej tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego przy ul. T. Kościuszki 12A oraz na stronie internetowej www.bip.grodzisk.pl został umieszczony wykaz nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży z dn. 07.04.2023 r. Z gminnego zasobu do sprzedaży w trybie przetargu ustnego nieograniczonego została przeznaczona zabudowana nieruchomość oznaczona w ewidencji gruntów nr 7 pow. 0,0331 ha, obręb 23, położona w Grodzisku Maz. przy ul. 1 Maja, opisana w MPZP jako tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (A-1MN). Info.: 22 463 46 28 oraz na www.nieruchomosci.grodzisk.pl

W Kozerkach będą grali w piłkę

GRÓDZISK MAZOWIECKI

Na powstanie boiska piłkarskiego wieś czeka od wielu lat. Drużyna z Kozerek rozpadła się z powodu braku takiego miejsca. W tym roku ma ono powstać. Zostanie zrobiony trawnik, postawione dwie bramki i ławki. Koszt to 120 tys. zł.

Miejsce do gry w piłkę, bo nigdzie nie nazywa się go boiskiem, ma powstać za wiejską świetlicą, która działa tu od 2014 roku. Świetlica wygląda pięknie, ale w piątkowe przedpołudnie jest zamknięta na głucho. Nie za wiele się też w niej dzieje w inne dni, mówią mieszkańcy.

– Świetlica powstała zamiast boiska, o które zabiegała nasza drużyna – wyjaśnia Paweł Żukowski mieszkaniowiec i piłkarz. – Ponieważ boisko mimo obietnic nie powstawało, a drużyna nie miała gdzie grać, to grać przestała – dodaje.

Historia pasji, obietnic i zawodu

Początkowo na polu koło sołtysowej zaczęło grać w piłkę kilku mieszkańców wioski. Wkrótce było ich już kilkunastu, a potem nawet blisko

czterdziestu. Głównie z Kozerek, ale też z okolic, wspomina Paweł Żukowski. – Wpadliśmy więc na pomysł, żeby założyć drużynę. Żyliśmy wtedy piłką nożną – mówi. – Spotykaliśmy się dwa razy w tygodniu. W weekendy przychodziliśmy na to pole koło sołtysowej całymi rodzinami. Piłka integrowała ludzi – dodaje.

Drużyna zdobywała puchary w rozgrywkach lokalnych, a w latach 2004 i 2005 nawet miejsca na podium. Rozmowy z gminą o budowie boiska w wiosce zaczęły się już wtedy. Przecież na klepisku koło sołtysowej bez szatni itd. już nie dawali rady grać.

Świetlica była bardzo potrzebna, a na boisko nie było środków. Teraz są

– Gmina poparła nasz pomysł, zakupiła teren, żeby zbudować boisko, ale zbudowała świetlicę – mówi Paweł Żukowski. – Byliśmy zdziwieni: jak to? Usłyszeliśmy: w przyszłym roku będzie boisko. W kolejnym to samo i potem także, choć wspierała nas sołtys i radni. Mielśmy co innego obiecane, a co innego wyszło. Ludzie poczuli się zlekceważeni. Kiedy powstała świetlica zaczęły

w niej bywać matki z dziećmi. I dziś to głównie ich miejsce. Dobrze, że takie jest w wiosce. Co jednak z pozostałymi mieszkańcami? Miało to być miejsce dla całych rodzin także dla nastolatków i mężczyzn – dodaje.

Obiecany obiekt do gry

Kiedy postawiono świetlicę, okazało się, że nie ma miejsca na boisko. Budynek wzniesiono tak, że nie zmieściłyby się tam boiska. Kilka lat później gmina dokupiła ziemię i teraz planuje budowę boiska.

– Gdyby powstało u nas boisko, to synowie z ojcami mogliby tam chodzić, spędzać razem czas. Dlatego mam nadzieję, że tym razem uda się zrealizować ten projekt i mieszkańcy będą mogli się cieszyć aktywnością fizyczną, niezależnie od tego, czy to będą zawody sportowe, czy zwykłe wyjście, by pokać w gałę. Ja także z moim synem bym tam przychodził. Przecież nie obrażę się na samego siebie, a ja lubię grać w piłkę. Nie muszę już tego robić wyczynowo, mogę tak jak inni dla przyjemności – dodaje.

Powstanie boiska może pozwolić na reaktywowanie drużyny Kozerek, którą zasiła młodzi mieszkańcy, a także część dawnej drużyny.

Paweł Żukowski z pamiątkową koszulką drużyny z Kozerek której już nie ma

Dlaczego dopiero teraz i co za świetlica?

Burmistrz Grzegorz Benedykciński wyjaśnia, że nie można w jednej wiosce zrobić wszystkiego, a inne zostawić bez inwestycji. Kozerki dostały i tak dużo. Świetlica była bardzo potrzebna, a na boisko nie było środków. Teraz są, jest to duży wydatek, ponieważ inwestycja musi spełnić wszystkie wymogi formalne. Burmistrz ma zaufanie do pracowników urzędu, którzy inwestycję prowadzą. Cieszy się też, że w Kozerkach będzie miejsce dla sportu, przecież jest jego wielkim miłośnikiem.

Miejsce dla piłkarzy ma być zrobione w ramach projektu „Podniesienie

atrakcyjności turystycznej na obszarze LSR poprzez zagospodarowanie terenu przy świetlicy wiejskiej w gminie Grodzisk Mazowiecki w miejscowości Kozerki” i obejmuje: wygrabianie i zebranie chwastów i jednorocznych siewów, wertykulację z nawożeniem i dosiewkami (1277,66 m²). Montaż elementów małej architektury, czyli piłkochwyty, 12 ławek z oparciami, dwóch koszy na śmieci, ścianki do treningu piłkarskiego, a także dwóch bramek.

Gmina poszukuje wykonawcy. Będzie on miał 60 dni od dnia podpisania umowy na wykonanie inwestycji.

Tekst i zdjęcie Beata Pawłowicz

URZĄD GMINY ŻABIA WOLA

ul. Główna 3, tel. 46 858 27 00, www.zabiawola.pl

Weź dofinansowanie na wymianę kopciucha!

Przypominamy, że na mocy porozumienia z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie w Urzędzie Gminy Żabia Wola działa punkt konsultacyjno-informacyjny programu „Czyste Powietrze”, gdzie w godzinach pracy Urzędu można uzyskać wsparcie w wypełnieniu wniosku o dofinansowanie oraz w późniejszym rozliczeniu przedsięwzięcia (ul. Wiejska 2f, pok. 11 – nad Ośrodkiem Zdrowia).

Ze względu na duże zainteresowanie Programem, zwracamy się z prośbą o wcześniejsze ustalenie daty i godziny spotkania (telefon: 46 858 27 30, e-mail: a.dabrowska@zabiawola.pl). Przed przyjściem do Urzędu w celu wypełnienia wniosku, należy przygotować niezbędne dane zgodnie z wytycznymi podanymi przez pracownika Urzędu oraz zapoznać się z zapisami Programu.

Celem programu jest zmniejszenie lub uniknięcie emisji pyłów i innych zanieczyszczeń wprowadzanych do atmosfery poprzez termomodernizację budynków mieszkalnych.

TERAZ wyższa dotacja na materiały i urządzenia – skorzystaj z tej szansy!

<p>do 22 200 zł na podłączenie do sieci ciepłowniczej wraz z przyłączem</p>	<p>do 18 500 zł na kotłownię gazową</p>	<p>do 20 400 zł na kocioł na pellet drzewny</p>	<p>do 20 400 zł na instalację centralnego ogrzewania oraz instalację ciepłej wody użytkowej</p>	<p>do 16 700 zł na wentylację mechaniczną z odzyskiem ciepła</p>	<p>do 15 000 zł na PV</p>
---	---	---	---	--	-------------------------------

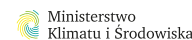
plus nawet do 100% dofinansowania na docieplenie domu i wymianę stolarki

SKORZYSTAJ Z WYKAZU ZIELONYCH URZĄDZEŃ I MATERIAŁÓW: lista-zum.ios.edu.pl

GMINNY PUNKT
KONSULTACYJNO-INFORMACYJNY
PROGRAMU „CZYSTE POWIETRZE”

www.czystepowietrze.gov.pl
www.adres-strony-www-danego-wfosigw.pl

„Czyste Powietrze” to program dotacyjny, którego celem jest wsparcie finansowe mieszkańców w ociepleniu ich domów jednorodzinnych i wymianie ogrzewania. Dzięki tym inwestycjom zmniejsza się zużycie energii oraz koszty ogrzewania. Zyskujesz też wyższy komfort życia i wygodę. Dzięki programowi możliwa jest termomodernizacja budynków jednorodzinnych oraz zlikwidowanie starych i nieefektywnych źródeł ciepła na paliwo stałe będących główną przyczyną zanieczyszczenia powietrza. Dostaniesz pieniądze na wymianę m.in. okien i drzwi, ocieplenie ścian i dachu, nowe źródło ciepła oraz inne niezbędne prace.

Z programu mogą skorzystać osoby, które posiadają dom jednorodzinny lub lokal mieszkalny wydzielony w takim domu oraz chcą wydawać mniej na ogrzewanie, żyć komfortowo, dbać o zdrowie i środowisko.

NIE CZEKAJ, WYMIĘŃ KOCIOŁ I OCIEPL SWÓJ DOM – OSZCZĘDZAJ PIENIĄDZE!

Chwała bohaterom | Uratujmy historię miasta

PRUSZKÓW

W piątek, 14 kwietnia w Pruszkowie miała miejsce uroczystość z okazji 83. Rocznicy Zbrodni Katyńskiej. Obchody odbyły się na terenie Szkoły Podstawowej nr 4.

Zbrodnia Katyńska to jedna z mrocznych kart naszej historii. Przez wiele lat o tragedii nie wolno było nawet mówić. Dziś sytuacja wygląda inaczej, wolno nam upamiętnić zbrodnię dokonaną 83 lata temu. Ponad 20 tysięcy Polaków zginęło wówczas zamordowanych przez sowieckie NKWD. Mordercy wykonali egzekucję na skrępowanych jeńcach, strzelając im w głowy.

ra Wojska Polskiego, zamordowanego w tym samym roku.

Na terenie szkoły posadzono również trzeci dąb. Poświęcony ofiarom tragedii smoleńskiej z 2010 roku, kiedy w katastrofie samolotu zginęło 96 osób, w tym m.in. prezydent RP Lech Kaczyński z małżonką Marią Kaczyńską.

To właśnie przy dębach pamięci mieszkańcy Pruszkowa spotkali się z okazji rocznicy zbrodni, aby uhonorować pamięć ofiar. Gospodarzami wydarzenia była pani dyrektor szkoły Maria Stawska oraz prezydent miasta Paweł Makuch, oraz uczniowie.

– Ofiary zastrzelone przez członków NKWD zostały przez sowieców opisane jako osoby, które „nie rokowały”. Właśnie tego nam wszystkim życzę.

83. Rocznicą Zbrodni Katyńskiej

Aby upamiętnić ofiary tej zbrodni w 2010 roku Szkoła Podstawowa nr 4 w Pruszkowie, wówczas funkcjonująca jako gimnazjum, posadziła dwa dęby pamięci. Każde drzewo przeznaczone zostało jednemu nazwisku z poległych ofiar.

Pierwszy dąb uhonorował porucznika Wojska Polskiego Mariana Kalinowskiego, zastrzelonego przez NKWD w Charkowie w 1940 r. Drugi upamiętnia Stefana Olesińskiego, majo-

Abyśmy żyli, uczyli się, pracowali tak, żeby nasi wrogowie uznali nas za ludzi, którzy dla nich „nie rokują”. Chwała bohaterom – powiedział prezydent miasta.

Na koniec uroczystości pod dębami pamięci oraz pod tablicą upamiętniającą ofiary, zostały złożone kwiaty. Później goście zostali zaproszeni do szkoły na koncert Zespołu Artystycznego Wojska Polskiego.

Tekst i zdjęcie Maciek Gos

PRUSZKÓW

Tydzień temu informowaliśmy o akcji zbierania pamiątek przez urząd miasta. Dzisiaj możemy przekazać trochę więcej informacji o projekcie.

Przypomnijmy. Ponad tydzień temu urząd miasta ogłosił, że wraz z Muzeum Starożytnego Hutnictwa Mazowieckiego i Książnicą Pruszkowską poszukują pamiątek o Pruszkowie.

– Jeśli znajdziecie Państwo stare zdjęcia rodzinne, fotografie ze ślubu, lub zakładu pracy, naddartą, zniszczoną pocztówkę, starą „Trybunę Ludu” z artykułem o meczu hokejowym „Znicza”, nie wyrzucajcie ich. Prosimy o przesłanie nam skanu lub zdjęcia przedmiotu na adres mailowy wraz z opisem, lub o dostarczenie ich do urzędu miasta, księżnicy lub muzeum. W każdej z tych instytucji będzie można na miejscu zeskanować oryginalne materiały i natychmiast je odzyskać. Będzie również możliwość podpisania umowy ich przekazania lub użyczenia – można było wówczas przeczytać na stronie urzędu.

Akcja działa pod patronatem prezydenta miasta, Pawła Makucha, który osobiście włączył się w ratowanie pamiątek przed zapomnieniem.

– To zdjęcie pochodzi z 1930 roku. Prawdopodobnie pracownicy zrobili je i podarowali ówczesnemu burmistrzowi Pruszkowa z okazji 10-lecia jego pracy. Prezydent Makuch znalazł je w naszym urzędzie wśród przedmiotów przeznaczonych do wyrzucenia. Na szczęście do tego nie doszło. Zdjęcie zostanie włożone w ramkę i udostępnione dla mieszkańców. To tylko jeden z przykładów uratowanych przedmiotów. Zależy nam, aby uchronić od zapomnienia historię Pruszkowa – powiedział nam Grzegorz Witkowski, inspektor Wydziału Inicjatyw Społecznych w urzędzie miasta.

Fotografie uratowane w urzędzie miasta

– Chcemy w przyszłości urządzić w mieście izbę pamięci. Wychodzę tu jednak w przyszłość. Na razie musimy zobaczyć, ile uda nam się zebrać materiałów i jaki będzie odzew mieszkańców. Do tej pory muszę przyznać, że zainteresowanie jest duże i udało nam się uzyskać kilka bardzo ciekawych

„Zależy nam, aby uchronić od zapomnienia historię Pruszkowa”

pamiątek z Pruszkowa. Planujemy wykorzystać je do stworzenia wystawy, podobnej do tej pod nazwą „Nostalgia” zorganizowanej na przełomie lat 2022 i 2023, która była czymś niezwykle – powiedział nam prezydent Paweł Makuch.

Zbieraniem i katalogowaniem pamiątek z Pruszkowa zajmuje się również filia Książnicy w Pruszkowie umiejscowiona w budynku dworca

PKP. Tutaj znajdują się już liczne zbiory historycznych wydań gazet, fotografii i przedmiotów.

– W tej chwili nasze zbiory można podziwiać na miejscu, a także w internecie. Polecam portal „zbioryspoleczne.pl”, gdzie umieszczamy materiały z naszej biblioteki, tak aby każdy mógł je obejrzeć. Mamy tutaj np. historyczne wydania Przeglądu Pruszkowskiego i jeszcze wcześniejszego Przeglądu Mechanicznego. Zbieramy i katalogujemy także współczesne informacje. Również niektóre Pana artykuły zachowałem w naszej bazie, głównie te opisujące rozwój miasta. Stał się Pan częścią historii Pruszkowa – powiedział mi Kamil Szurmak, pracownik biblioteki. – Zapraszamy mieszkańców do naszej siedziby, razem możemy zachować pamięć o przeszłości miasta – dodał.

Historia Pruszkowa nie zasługuje na zapomnienie, dlatego dobrze wiedzieć, że są osoby w mieście, którym zależy na jej zachowaniu.

Tekst i zdjęcie Maciek Gos

R E K L A M A

Trzy bezpłatne tygodniki, cztery powiaty, największy lokalny zasięg

Niezależne i wiarygodne lokalne źródło informacji z Twojej okolicy

Przeгляд
sieć lokalnych tygodników

powiaty grodziski i pruszkowski

www.przeглядregionalny.pl

powiat piaseczyński

www.przeглядpiaseczyński.pl

powiat otwocki

www.przeглядotwocki.pl